

ประโยค ๑-๒

แปล มครเป็นไทย

สอบ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

แปล โดยพยัญชนะ

๑. มิคารเสฏฐิ สัพพปจฺจโต ยานเก นิสีทิตฺวา คจฺจนฺโต พลกายํ
ทิสฺวา “เก นามเตติ ปุจฺฉิ ฯ” “สุณิสาย โว เวยฺยาวจฺจกรา ทาสีทาสาติ ฯ
“เอตฺตเก โก โปเสสฺสตี, โปเถตฺวา เต ปลาเปถ, อปลาณฺเต อิตฺโต
นิกฺกทฺตมาติ ฯ” วิสาขา ปน “อเปถ, มา วาเรถ, พลเมว พลสฺส ภตฺตํ
ทสฺสตีติ อห ฯ” เสฏฺฐิ เอวํ วุตฺเตปิ “อมฺม นตฺถิ อมฺหากํ เอเตหิ อตฺถเ,
โก เอเต โปเสสฺสตีติ เลทฺททฺตมาทิตฺถิ โปถาเปตฺวา ปลาเปตฺวา เสสเก
“อลํ อมฺหากํ เอตฺตเกหิตฺถิ คเหตุวา ปายาสี ฯ”

อถ วิสาขา สาวตฺถีนครทวารํ สมฺปตฺตกาเล จินฺตสฺสี “ปฏิจฺจนฺนยานสฺมึ
นฺ โข นิสีทิตฺวา ปวิสฺสสามิ, อุทาหุ รเถ จตฺวาติ ฯ” อถสฺสา เอตทโหสิ
“ปฏิจฺจนฺนยานเนน เม ปวิสฺสนฺติยา, มหาลตาปสาธนสฺส วิเสโส น
ปญฺญาติสฺสตีติ ฯ” สว สกฺลนกรสฺส อตฺตานํ ทสฺสเนตฺถิ รเถ จตฺวา นครํ
ปาวิสฺสี ฯ” สวตฺถีวาสีโน วิสาขาย สมฺปตฺตี ทิสฺวา “เอสา กิร วิสาขา นาม,
เอวรูปา อํ สมฺปตฺติ เอติสฺสว อนฺุจฺจวิกาติ อหํสฺสุ ฯ” อิติ สว มหาสมฺปตฺติยา
เสฏฺฐิโน เกหํ ปาวิสฺสี ฯ” อาคตทิวเส จสฺสา สกฺลนกรวาสีโน ยถาพลํ
ปญฺณาการํ ปหิณฺสีสุ ฯ” วิสาขา ปหิตปฺปหิตํ ปญฺณาการํ ตสฺมึเวย นฺคร
อญฺณมญฺเญสฺสุ กุเลสฺสุ สัพพตฺถกเมว ทาเปสิ ฯ” อิติ สว เตสํ เตสํ วยานุรูปํ
ปิยวจนํ วตฺวา ปญฺณาการํ เปสฺเนตฺถิ สกฺลนกรวาสีโน ฌาตเก วีย อกาสิ ฯ”

แปลโดยอรรถ

๒. อตฺตสา รตฺติภาคสมนฺนตเร อาชนฺณวพฺพาย คพฺภาณฺจฺจํ
อโหสิ ฯ สา ทาสีหิ ทุมฺพทีปเก คาหาเปตฺวา ตตฺถ กนฺตฺวา วพฺวํ อุมฺโหเทณ
นหาเปตฺวา เตเลน มกฺขาเปตฺวา อตฺตโน วสนฺณฺจฺจํเมว อคฺมาสิ ฯ

มีการเสกฺขี ปุตฺตสฺส อาวามงฺคลํ กโรนฺโต ชฺรวิหาเร วสนฺตํปี
ตถาคํ อมนสิกตฺวา ทัมฺมรตํ นกฺคสมณฺเษฺส ปติญฺจิเตน เปเมน โจทยิมาโน
“มยฺหํ อยฺยานํปี สกฺกาโร กริสฺสามิติ เอกทิวสํ อนนฺกสฺเตสฺส นวภาชนฺสฺส
นिरุทฺทปายาสํ ปจาเปตฺวา ปณฺจสฺเต อเจลกํ นิมนฺตาเปตฺวา อนฺโตเคหํ ปเวเสตฺวา
“อาคจฺจนฺตุ เม สฺมุณฺสา, อรหฺนฺโต วนฺทตฺติ วิสาขาย สาสนํ ปหิณฺติ ฯ สา
“อรหฺนฺโตติ วจฺนํ สุตฺวา โสตาปนฺนา อริยสาวิกา หณฺฐตฺตฺตฺวา หุตฺวา เตสํ
โกชนฺณฺจฺจํ อาคนฺตฺวา เต โอลเกตฺวา “เอวรูปา หิโรตฺตปฺปวิริหิตา
อรหฺนฺโต นาม น โหนฺติ, กสฺมา มํ สสุโร ปกฺโกสาเปสฺสีติ เสกฺขี ฺครหิตฺวา
อตฺตโน วสนฺณฺจฺจํเมว คตา ฯ อเจลกา ตํ ทิสฺวา สพฺเพ เอกปฺปหารเณว
เสกฺขี ฺครหิสฺสุ “กึ ตวํ กหปติ อณฺณํ นาลตฺถ, สมณฺสฺส โคตมสฺส
สาวิกํ มหากาพณฺณิ อึชฺ ปเวเสสิ, เวเคน ตํ อิมสฺมา เกหา
นิกฺกทฺธมาเปหิติ ฯ โส “น สกฺกา มยา อิมํสํ วจฺนมตฺเตเนว นิกฺกทฺธมาเปตฺว,
มหากุลสฺส สา ฐิตาติ จินฺตฺตฺวา “อฺยฺยา ทหฺรา นาม ชานิตฺวา วา อชานิตฺวา
วา กรเญยฺ; ตุมฺเห ตฺตฺตฺหิ โหถาติ เต อฺยฺโยเชตฺวา มหารเห อาสเน นิสิตฺตฺวา
สฺวณฺณปาตฺธิยํ อปฺโปทกํ มรฺุปายาสํ ปริญฺชติ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑-๒

แปล มคอเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อ.เศรษฐีเชื่อว่ามิคาระ นั่งแล้ว บนยานน้อย ไปอยู่ ข้างหลังแห่งชน
 ทั้งปวง เห็นแล้ว ซึ่งหมู่แห่งพล ถามแล้วว่า อ.ชน ท. เหล่านั้น ชื่อว่า เหล่าไหน
 ดังนี้ ๑ อ.กรรมกร ท. กล่าวแล้วว่า อ.ชน ท. เหล่านั้น เป็นทาสีและทาส ผู้กระทำ
 ซึ่งความขวนขวาย แห่งหญิงสะใภ้ ของท่าน ย่อมเป็น ดังนี้ ๑ อ.เศรษฐี
 กล่าวแล้วว่า อ.ใคร จักเลี้ยงดู ซึ่งชน ท. ผู้มีประมาณเท่านี้ อ.ท่าน ท. โบายแล้ว
 ยังชน ท. เหล่านั้น จงให้หนีไป อ.ท่าน ท. จงคร่าออก ซึ่งชน ท. ผู้ไม่หนีไปอยู่
 จากที่นี่ ดังนี้ ๑ ส่วนว่า อ.นางวิสาขา กล่าวแล้วว่า อ.ท่าน ท. จงหลีกเลี่ยง
 อ.ท่าน ท. จงอย่าห้าม อ.พลันเทียว จักให้ ซึ่งภักต แก่พล ดังนี้ ๑ อ.เศรษฐี
 ครั้นเมื่อคำ อย่างนี้ อันนางวิสาขา แม้กล่าวแล้ว กล่าวแล้วว่า เนะแม่ อ.ความ
 ต้องการ ด้วยชน ท. เหล่านั้น ย่อมไม่มี แก่เรา ท. อ.ใคร จักเลี้ยงดู ซึ่งชน ท.
 เหล่านั้น ดังนี้ ยังกรรมกร ท. ให้โบายแล้ว ด้วยวัตถุ ท. มีก้อนดินและท่อนไม้
 เป็นต้น ยังชน ท. เหล่านั้น ให้หนีไปแล้ว พาเอาแล้ว ซึ่งชน ท. ผู้เหลือ ได้ไปแล้ว
 ด้วยอันคิดว่า อ.พอละ ด้วยชน ท. ผู้มีประมาณเท่านี้ มีอยู่ แก่เรา ท. ดังนี้ ๑

ครั้งนั้น อ.นางวิสาขา คิดแล้วว่า อ.เรา นั่งแล้ว บนยาน อันปัจจย
 อะไร ๆ ปกปิดแล้ว จักเข้าไป หรือหนอแล หรือว่า อ.เรา ยืนอยู่แล้ว บนรถ จัก
 เข้าไป ดังนี้ ในกาลแห่งตนถึงพร้อมแล้วซึ่งประดุแห่งพระนครชื่อว่าสาวัตถี ๑
 ครั้งนั้น อ.ความคิดนั้นว่า เมื่อเราเข้าไปอยู่ด้วยยาน อันปัจจยอะไร ๆ ปกปิดแล้ว
 อ.ความวิเศษ แห่งเครื่องประดับชื่อว่ามहाลดา จักไม่ปรากฏ ดังนี้ ได้มีแล้ว
 แก่นางวิสาขา นั้น ๑ อ.นางวิสาขา นั้น แสดงอยู่ ซึ่งตน แก่พระนครทั้งสิ้น
 ยืนอยู่แล้ว บนรถ ได้เข้าไปแล้ว สู่พระนคร ๑ อ.ชน ท. ผู้อยู่ในพระนครชื่อว่า
 สาวัตถีโดยปกติ เห็นแล้ว ซึ่งสมบัติของนางวิสาขา กล่าวแล้วว่า ได้ยินว่า

อ.หญิง นั้น เป็นผู้ชื่อว่าวิสาข่า ย่อมเป็น* อ.สมบัติ นี้ อันมีอย่างนี้เป็นรูป เป็นสมบัติสมควร แก่นางวิสาข่า นั้นเทียว ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ อ.นางวิสาข่า นั้น ได้เข้าไปแล้ว สู่เรือน ของเศรษฐี ด้วยสมบัติใหญ่ ด้วยประการฉะนี้ ฯ ก็ ในวัน แห่งนางวิสาข่านั้นมาแล้ว อ.ชน ท. ผู้อยู่ในพระนครทั้งสิ้นโดยปกติ ส่งไปแล้ว ซึ่งเครื่องบรรณาการ ตามกำลัง ฯ อ.นางวิสาข่า ยังบุคคล ให้ให้แล้ว ซึ่งเครื่อง บรรณาการ อันอันชน ท. ทั้งส่งไปแล้วทั้งส่งไปแล้ว กระทำ ให้เป็นประโยชน์ แก่ชนทั้งปวงนั้นเทียว ในตระกูล ท. เหล่าอื่น ๆ ในพระนคร นั้นนั้นเทียว ฯ อ.นางวิสาข่า นั้น กล่าวแล้ว ซึ่งคำอันเป็นที่รัก อันสมควรแก่ยศ ของชน ท. เหล่านั้น เหล่านั้น ส่งไปอยู่ ซึ่งเครื่องบรรณาการ ได้กระทำแล้ว ซึ่งชน ท. ผู้อยู่ในพระนครทั้งสิ้นโดยปกติ ให้เป็นราวกะว่าญาติ ด้วยประการฉะนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ต่อมาในระหว่างตอนกลางคืน นางพาดัวเป็นแม่มีอาชานในของนาง วิสาข่าได้ตกลง ฯ นางให้พวกทาสถือกระบี่มีด้ามไปในที่นั้นแล้ว ให้นางพา อาบด้วยน้ำอุ่น ให้เอาน้ำมันทา แล้วได้ไปสู่ที่อยู่ของตนตามเดิม ฯ

มิกคารเศรษฐี เมื่อทำอาวาทมงคลแก่บุตร มิได้ใส่ใจถึงพระศากยวงศ์ แม้ประทับอยู่ในวิหารใกล้ ถูกรักที่ตั่งอยู่เฉพาะในพวกสมณะเปลื้องสิ้น กาลนานเดือนอยู่ คิดว่า เราจักทำสักการะ แม่แก่พระผู้เป็นเจ้าของเรา ดังนี้แล้ว วันหนึ่งให้คนหุงข้าวปายาสมีน้ำน้อยในภาชนะใหม่หลายร้อยสำหรับ ให้เชิญพวก ชีเปลื้อง ๕๐๐ คน เชิญเข้าไปในเรือนแล้ว จึงส่งข่าวแก่นางวิสาข่าว่า สะไขของ จันจงมา จงไหว้พระอรหันต์ทั้งหลาย ฯ นางวิสาข่านั้นเป็นอริยสาวิกาผู้โสดาบัน พอได้ยินคำว่า อรหันต์ ก็เป็นผู้ร่าเริงยินดี มาสู่ที่บริภคของพวกชีเปลื้อง เหล่านั้น แลดูชีเปลื้องเหล่านั้นแล้ว คิดว่า ผู้เว้นจากหิริและโอตตปปะเห็นปานนี้

* อีกนัยหนึ่ง แปลว่า “อ.หญิง นั้น ชื่อว่าวิสาข่า”

ยอมไม่เชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ เหตุไร พ่อผัว จึงให้เรียกเรามา ตำหนิเศรษฐีแล้ว
 ก็ไปที่อยู่ของตนตามเดิม ๆ พวกชีเปลือย เห็นอาการของนางวิสาขานั้นแล้ว
 ทั้งหมดจึงตำหนิเศรษฐีโดยเป็นเสียงเดียวกันว่า คฤหบดี ท่านไม่ได้หญิงอื่น
 แล้วหรือ จึงให้สาวิกาของสมณโคดมซึ่งเป็นนางกาพกรณีสําคัญเข้ามาในที่นี้
 ท่านจงให้ขับไล่นางออกจากเรือนนี้โดยเร็ว ๆ เศรษฐีนั้นคิดว่า เรา ไม่อาจให้ขับ
 ไล่ออก ด้วยเหตุเพียงถ้อยคำของท่านเหล่านี้เท่านั้น นางเป็นธิดาของสกุลใหญ่
 ดังนี้แล้ว จึงกล่าวว่า พระผู้เป็นเจ้าทั้งหลาย ธรรมดาเด็ก ฐึ่บ้าง ไม่รู้บ้าง พึงทำ
 ท่านทั้งหลายนั่งเสียเถอะ ส่งชีเปลือยเหล่านั้นไปแล้ว นั่งบนอาสนะมีค่ามาก
 บริโภคข้าวมธุปายาสมีนํ้าน้อยในถาดทองคำ ฯ